

Із метою покращання організації виробничої практики і підвищення якості її проведення виникла потреба підготовки уніфікованих методичних розробок не тільки для вищих медичних закладів, а й для лікувально-профілактичних стоматологічних закладів України. Такі методичні розробки підготовлені в УМСА, і ми пропонуємо їх Центральному методичному кабінетові МОЗ України для розгляду та затвердження.

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА СТУДЕНТСЬКА ОЛІМПІАДА – ВАЖЛИВИЙ ЕТАП ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

Е.В.Стрюк, Н.М.Іленко

У лютому 2001 року вийшов Указ Президента України „Про Програму роботи з обдарованою молоддю”. Міністерство освіти і науки України запропонувало реалізувати його шляхом проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальних дисциплін та за спеціальностями для студентів вищих навчальних закладів освіти III-IV рівнів акредитації.

Відповідно до „Положення про Всеукраїнську студентську олімпіаду”, вона проводиться щорічно згідно з наказом Міністерства освіти в два етапи: I – у січні-лютому в межах кожного вищого навчального закладу, II – у березні-травні в базових навчальних закладах. У олімпіаді, крім вітчизняних студентів, можуть брати участь громадяни зарубіжних країн, які навчаються у вищих навчальних закладах України, а також студенти зарубіжних країн.

Українська медична стоматологічна академія понад 10 років є базовим вищим медичним навчальним закладом для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю „стоматологія” і за цей проміжок часу набула чималого досвіду. Як правило, в ній беруть участь майже всі стоматологічні факультети вищих медичних закладів України. Останні роки кількість учасників (а це студенти IV та V курсів) перевищує 50 осіб, що свідчить про зростання авторитету олімпіади з року в рік.

Проведенню II етапу олімпіади передуює копітка робота керівництва академії, викладацького складу та студентів стоматологічного факультету.

Перш за все, за наказом ректора створюються оргкомітет олімпіади, журі, апеляційне журі, до складу яких входять ректор та проректори академії, декан, завідувачі, доценти, асистенти профільних кафедр стоматологічного факультету.

Відкриття II етапу олімпіади відбувається в урочистій атмосфері за участі провідних учених академії, викладачів-керівників команд-учасниць з інших ВНЗ. Із привітанням учасників та побажанням творчих успіхів виступає ректор академії або перший проректор, декан стоматологічного факультету, після чого надається слово голові журі та секретарю олімпіади. Вони оголошують учасникам умови проведення письмового та усного турів.

На першому (письмовому) турі II етапу олімпіади її учасникам пропонується по 10 питань із терапевтичної, хірургічної, ортопедичної стоматоло-

логії та стоматології дитячого віку. Кожен учасник на свій розсуд вибирає і дає відповідь на одне питання, причому оцінка його відповіді виставляється з урахуванням творчого підходу до відповіді, його бачення проблеми та шляхів її вирішення. Письмові роботи кодуються девізом, який пропонує кожний студент, тобто викладач не знає, чію роботу перевіряє. Усі питання оцінюються ступенем складності в межах 10 балів, які потім множаться на оцінку, виставлену членами журі за спеціальними критеріями, і теж у межах 10 балів.

Таким чином, максимум, який може набрати студент на письмовому турі, становить 400 балів.

Оскільки питання на I турі II етапу олімпіади готуються заздалегідь, то до цієї роботи залучаються викладачі профільних кафедр усіх стоматологічних факультетів України, а komponують їх уже члени журі олімпіади. Треба зазначити, що до komponування питань для студентів IV та V курсів члени журі підходять диференційовано – окремо для тих і інших у межах навчального плану. До роботи в складі журі залучаються викладачі інших вузів – керівники і представники всіх команд-учасниць.

Шість учасників письмового туру, які набрали найбільшу кількість балів, незалежно від курсу навчання, допускаються до усного туру.

На усному турі кожному з учасників пропонується 4 питання теоретичного та практичного плану теж з усіх розділів стоматології. Оцінка відповіді проводиться членами журі (по три з кожної дисципліни) також за 10-бальною шкалою. Після проведення усного туру визначаються переможці олімпіади, які посіли перші три місця. Визначаються також і командні місця.

Переможців олімпіади нагороджують дипломами, а всіх її учасників – грамотами, книгами, сувенірами.

Після підбиття підсумків II етапу олімпіади надається можливість для виступу всім бажаним – і викладачам, і студентам.

У виступах гостей, як правило, завжди звучали слова вдячності на адресу організаторів олімпіади за доброзичливе ставлення та об'єктивний підхід до оцінювання знань її учасників.

Студенти, зустрічаючись за круглим столом, обговорювали різні питання студентського життя. Всі бажані були ознайомлені з роботою профільних кафедр стоматологічного факультету. Для них були запропоновані та організовані екскурсії історичними місцями Полтави – до краєзнавчого музею та музею Полтавської битви, екскурсії містом.

Підбиваючи підсумки II етапу Всеукраїнської олімпіади за спеціальністю „стоматологія”, хочеться підтвердити головну думку її організаторів та членів журі про те, що олімпіада – це не тільки творче змагання обдарованої студентської молоді з професійної та практичної підготовки, бо її учасники – це й значний науково-педагогічний потенціал викладацького складу вищих медичних закладів нашої держави.

Сподіваємося, що II етап Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю „стоматологія”, який запланований на квітень 2004-2005

навчального року і підготовка до якого вже розпочалася, розширить кількість учасників і матиме такий же високий рівень, як і в попередні роки.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ БІОХІМІЇ У МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*Л.М.Тарасенко, К.С.Непорада, В.К.Григоренко, С.В.Харченко,
Л.Г.Нетюхайло, М.В.Білець*

Усі медико-біологічні дисципліни, зокрема й біологічна хімія, служать одній меті – глибокому засвоєнню студентами основ здоров'я і формування біохімічно-патофізіологічного мислення як обов'язкового компонента лікарської діяльності.

Лікар – творча професія, і без глибокого розуміння структурних, молекулярних, патохімічних критеріїв хвороби не можна з'ясувати механізми її розвитку, обґрунтувати біохімічну діагностику, проаналізувати динаміку хвороби та здійснити ефективну комплексну терапію.

На сучасному етапі навчання вагомішає частка самостійної роботи студентів. Для підвищення її ефективності студентів насамперед необхідно забезпечити змістовними навчальними посібниками, в яких чітко сформульовані цілі, орієнтовна основа дій, питання для самоконтролю, а також тестові завдання.

Самостійна робота – головне джерело накопичення знань студентами з усіх дисциплін і особливо фундаментальних.

На початковому етапі навчання студенти не можуть побачити чіткого взаємозв'язку між теоретичними положеннями біохімії і клінічними дисциплінами. А це є важливим мотивом для вивчення основ біохімії. У розв'язанні цього важливого і складного завдання провідну роль відіграє викладач. Ось чому постає необхідність розширювати горизонти знань самого викладача біохімії не тільки з медико-біологічних дисциплін, але й постійно ознайомлюватися з досягненнями клінічної медицини.

Помітне місце в контролі знань студентів займають тестові завдання. Але вони мають органічно поєднуватися також із творчим аналізом нових знань, засвоєних завдяки активному опрацюванню матеріалу. Цій меті підпорядковані ситуаційні задачі, наближені до клінічної практики. Їхній глибокий аналіз за участю викладача, який спрямовує, коригує логічний хід думок студентів, -досить важливий засіб формування майбутньої професійної діяльності лікаря як творчої особистості. Особливо ефективний цей метод після вивчення окремих розділів предмета перед проведенням підсумкових занять. Тематичний план практичних занять на кафедрі складений так, що вивчення кожного розділу завершується аналізом ситуаційних задач, які імітують реальні ситуації в клінічній практиці лікаря. Студенти активно обговорюють план обстеження хворого з використанням біохімічних критеріїв, запам'ятовують біохімічні показники, повторюють етапи обміну речовин і вчать раціонально корегувати його порушення. Такі заняття дають велику користь, формують позитивну мо-